

Mala seretmez / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Mala seretmez / satiriki hekaýa MALA SERETMEZ

Gadyrly redaksiýa! Siziň mallar baradaky, bagyşlaň, maldarlar baradaky edýän aladaňyz biz – çopanlary diýseň begendirýär. Radioň üsti bilen özümiz hakdaky berýän gepleşikleriňizi we konsertleriňizi hezil edip diňleýäris. Dogrusy, olary käte mallarymyzyň özüne-de eşitdirýäris. Tutuş sürümizi ýatakdan çykarman saklaýarys. Öz bilşiňiz ýaly, goýun maly ýuwaşam bolýar, janawerler gymyldaýynam diýenoklar, edil kökerilen ýaly. Onsoňam men-ä şu mal-garalaň käbiri aýdym-saza düşnähäýänikänem öýdýän. Ynha, arada «Ýeserje bolýar geçiniň şahy» diýip bir aýdym eşitdirdiňiz weli, şahy burum-burum bolup duran sürüniň serkesi diriň-diriň bökýär-aý, köki kesilmiş. Walla, keýpi janyňy alyp barýar, ýogsam şol gün dagy janaweriň garnam açdy. Size ýalan, maňa çyn, şol tekäň gapdalynda duran goýnuň welin hiç keýpi ýokdy. Ol özüniň adynyň tutulmaýanyna namys edýän ýaly, kellesini galdyrman şol ýüzüni aşak salyp, sortduryp durdy. Belki, aýdym ýazýan adamlar gelejekde olar hakda-da aladalanarlar-da.

Hawa, gadyrly redaksiýa! Siz käte-käte çopanlaryň gaýybana duşuşugyny geçirip durýaňyz. Bu gowy zat. Biz maldarlar muňa begenip, iki bolup bilemizok. Bu gepleşikde her kim öz iş tejribesi barada gürrüň berýär.

Bagyşlaň welin, gaty görmeseňiz, meniň size bir aýtjak zatjagazym hem bar. Siziň habarçylaryňyz her hili gezende bolsalar-da, olaryň ýoly heniz-ä biziň üstümüzden düşenok. Şoňa birhili kemsinjek bolýarys. Ýogsam biziňem şu egri taýagy göterip ýörenimize indi ýedi-sekiz ýylah-a boldy öýdýän. Dogrusyny dogry aýtmaly. Biziňem il ýaly radioda gürläp, içimizi dökesimiz gelyär. Gözüimizi ýoluňyza dikip, gaty köp garaşdyk. Halymyzdan habar alynmansoň ahyry özümiz dillenmäge

mejbur bolduk. Belki, ilden üýtgeşik zat aýtmazlygymyzam mümkin. Bolmanda-da ähli ýeriň horazynyň sesi bir ahyryn!

Onda maňa söz berýän bolsaňyz diňläň, gadyrdan kärdeşler! Hawa, biziň ata-babalarymyz «Mal eýesiniň gözünden suw içer» diýip, gaty hak aýdypdyrlar. Eger ol şeýle bolýan bolsa, onda ilki bilen özüňi oňarmaly. Bir süri goýnuň yzyna düşüp çorba atarlyk gowurdak tapman ýörseň, o nähili bolar?! Ýok, biz-ä öz garnymyzy aç edemizok, gerek wagty birini-ikisini ýykýas. Bolmanda-da käte permämiz gelip: «Ýigitler, ýene-de-hä sürüňizden birki sanysyny möjege aldyrmamak boljak däl» diýip, elini owkalap dur. Ýüzem otdan yssy. Dogrusy, arkalaşykly işlämizsoň, ol bize garaşygam edýär. Ynha, geçen ýylky owlak-guzy kompaniýasy döwründe ep-esli guzyny hasaba alman sypdyrdy. Her kim beýle jomartlyk edip bilmez.

Belli bolşy ýaly, mal-garanyňky ot bilen. Bu meselede biziň känbir zeýrenmäge hakymyz ýok. Kolhoz häli-şindi yzymyzdan zat ugradyp dur. Ýöne berilýän iýmitiň ählisini kolhozyň dowarlaryna iýdirseň, olaryň aşa düşmegi mümkin. Onsoň tarkyldeşyp ýarylyp ýatsa nätjek?! Sen olara kelläň bilen jogap bermeli ahyryn! Ine, şondan gorkymyza biz- iýmlik arpalary öz goýunlarymyza beräýýäris. Ýok, dogry düşüniň, biz «el egrisi özüňe» diýlenini edemizok. Bizden başga-da ondan gyryp-çyryp edýän gyt däl. Eger-de ähli zat diňe özüme bolsun diýip ýören bolsak, onda geçen zat diňe özüme bolsun diýip ýören bolsak, onda geçen ýylky baganalaryň iň gowusyny saýlap, başlyga eltip bermezlik. Özümüz bir çopan adam, bize hordararagam bolsa bolýar.

Hawa, kärdeşlerimiziň kábiri radioda çykyş edenlerinde, goýun malyny salkynda, gije baksaň gowy bolýar diýýärler. Ynha, men siziň şonyňyz bilen weli ylalaşamok. O janawerleri garaňky gijede süssenekledip ýörmeli däl, onsoňam olaryň maňlaýynda öňüni ýagtyldyp duran çyralary ýok ahyryn, iýjek zadyny nädip görsün. Biziň-ä töweregimizde möjek diýenem bir bela bar, şondan özüme gorkman duramyzok. Onsoňam şol janawerler gündiz otlaýanlarynda-da gereğini edinýändirler-le. Özüm gije salkynda ýataýmasaň, tomsuň günü dagy yssynyň derdinden irkilibem bolanok. Umuman, mal-gara diýilýän zadyň öljek bolup

yzyna düşüp ýörmeli däl, ol erkinligi halaýar. Şonuň üçinem ony öz ugruna kowup goýberäýenden gowusy ýok. Elbetde, beýle diýsem, sürüni gözegsiz galdyrmaly däl. Akylly-başly it edinmeli. It adamynyň iň ýakyn dostudyr. Sen onsoň janyňy dostuňa ynanman kime ynanjak?! Itimize-de käte dync bermek üçin biz-ä başga-da emel edýäs. Dile geldi, bile geldi, onam aýdaýaýyn. Hawa, itimiz çyny bilen üýren wagty onuň sesini magnitofona ýazyp alýarys. Onsoň hezil-dä, gerek wagty gygyrt-da otur, sürüňe möjek geljek gümanasy ýok. Ýöne kolhozlar her bir çopan goşuny ses gataldýan bilen üpjün edäýse, hasam gowy boljak. Onam sorasaň, satylýan ýeri ýok, diýip, mün bahana tapýarlar. Şu toýdan toýa entäp ýören bagşysumaklar-a tapýalar şony. Hawa, kärdeşler, men muny zeýrenip aýdamok. Ýöne sekizisini tapana dokuzynjam gerek diýlenid-ä.

Biz-ä indi mal bilen halys öwrenişipdirisem, şonsuz oňubam biljek däl, onuň hüý-häsiýetine-de belet bolduk. Bir kemimiz, janawerleriň diline düşünibilemizok. Ýöne bizden nägiledir-ä öýdemok. Men bir zatdan çen tutýan. Maly dokuň özi dok bolýan bolsa, onda özi dokuňam maly dokdur. Öz garnymyza-ha mydama göjek ýalyjak. Mallarymyzam uly-ili bilen gygyryşyb-a duranoklar. Şoňa-da şükür.

«Çopana meýlis haram» diýen nakylam öz möwritini geçirdi. O barada radioda gürleýän çopanlaryň köpüsi aýdýar. Motorymyzyň böwrüne depsek, islän wagtymyz oba baryp-gelip bilýäris. Toý-tomgyny sypdyramyzok.

Gadyrly redaksiýa! Biziň-ä ýagdaýymyz, ynha, şeýle. Ýöne öwünip otyr diýmäweri, biz bolşuny aýdýarys. Ýagdaýyny tapyp habarçylaryňyzyň birini biz tarapa ýollaýsaňyz hasam oňat bolardy. «Eşiden deň bolmaz gören göz bilen» diýipdirler ahyryn. Başda belläp geçişimiz ýaly, biz aýdym-saz diňlemegi diýseň halaýarys. Islegimizi göz önünde tutup, «Mala seretmez» diýen halk aýdymyny eşitdirseňiz, biz sizden örän minnetdar bolardyk.

Salam bilen, baş çopan Alaman GURDOW. Satiriki hekaýalar